

Письмо №1123 из Вівторок, 16 вересня 2025

Чотири виклики для європейської оборони

Jean-Marc Vigilant - 16 сент. 2025

Європейський Союз опинився в умовах, позначених поверненням геополітичної напруженості та випробуванням світової рівноваги, встановленої після закінчення Другої світової війни. В умовах агресивної рішучості росії і невизначеності американської підтримки Євросоюз повинен відновити свою стратегічну згуртованість. Підтримка України є необхідністю, в той час як зміцнення її місця в НАТО є важливим для гарантування колективної безпеки. Мета зрозуміла: розбудувати стратегічну автономію Європи, щоб вона могла діяти незалежно та захищати свої інтереси.

[На першій шпальті](#) | [Фонд](#) | [Єврокомісія](#) | [Європарламент](#) | [Суд ЄС](#) | [ЄЦБ](#) |
[ЄІБ](#) | [Європейські агенції](#) | [Німеччина](#) | [Данія](#) | [Франція](#) | [Польща](#) |
[Молдова](#) | [Норвегія](#) | [Україна](#) | [Ватикан](#) | [ООН](#) | [НАТО](#) |
[Дослідження/Звіти](#) | [Культура](#) |

[Календар подій](#) | [Інші версії](#) | [Контакт](#)

■ На першій шпальті :

Заради Європи: економічна необхідність

"Європа залишається справжньою економічною силою, внутрішній валовий продукт якої все ще конкурує з Китаєм та США, але перспективи є далеко не такими райдужними. Зростання економіки сповільнюється, що підриває соціальний мир та політичну стабільність, а також підживлює екстремізм". На думку Жана-Домініка Жюльєні, Європа повинна не тільки розглядати себе як геополітичну силу, а й підтвердити свою економічну та фінансову потужність, щоб створити та підтримувати військову силу і справжній дипломатичний вплив. [Читати далі](#)

■ Фонд :

"На шляху до нової Європи": Звіт Шумана-2025 доступний всім бажаючим!

"Щоб подолати нинішні труднощі, Європа має тільки один вибір - реформуватися, зміцнитися й стверджуватися. Вона, здається, усвідомила це в умовах надзвичайної ситуації". Звіт Шумана-2025 доступний у книгарнях, на веб-сайті Фонду, а також в електронному форматі французькою та англійською мовами. Ця авторитетна збірка аналітичних матеріалів присвячена головним викликам нової геополітичної епохи, яку переживає Європейський Союз, таким як перспективи розширення, європейська конкурентоспроможність та інвестиції в космічну галузь. [Читати далі](#)

■ Єврокомісія :

"Європа повинна бути незалежною" - промова про стан Євросоюзу

10 вересня голова Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн виступила з "промовою про стан Євросоюзу" в Європейському парламенті в Страсбурзі. В умовах воєн, криз безпеки, торговельних напружень та економічних викликів вона закликала до об'єднаної, незалежної та орієнтованої на майбутнє Європи. Вона підтвердила підтримку України у військовій та дипломатичній сферах, оголосивши, що заморожені російські активи й надалі використовуватимуться для фінансування військових дій у рамках 19-го пакету санкцій. Вона повідомила, що Єврокомісія планує призупинити двосторонню фінансову підтримку Ізраїлю через насильство та економічне блокування сектора Газа, що ставить під загрозу будь-які перспективи миру. Нарешті, вона виступила на захист торговельної угоди, укладеної з США 27 липня, яку вона називає "важливою стабільністю" в "нинішньому геополітичному хаосі". [Читати далі](#)

Нові європейські правила у галузі автомобілебудування

12 вересня в Брюсселі під головуванням президентки Європейської комісії Урсули фон дер Ляєн відбувся третій стратегічний діалог щодо майбутнього європейської автомобільної промисловості. Наприкінці зустрічі був підписаний меморандум про взаєморозуміння, спрямований на прискорення досліджень та інновацій у цьому секторі та позиціонування Європи як лідера у сфері сталої та продуманої мобільності. Меморандум об'єднує партнерство "2Zero", яке зосереджується на автомобільному транспорті з нульовим рівнем викидів, партнерство CCAM, яке включає в себе пов'язану, кооперативну і автоматизовану мобільність, і партнерство BATT4EU, спрямоване на інновації в ланцюжку створення вартості акумуляторів, з їх основними зацікавленими сторонами [Читати далі](#)

Фінансування захисту Європейського Союзу

9 вересня Європейська комісія вирішила виділити пакет коштів у розмірі 150 мільярдів євро на посилення оборонної готовності в усьому Європейському союзі. Цей крок вперед, який є частиною інструменту "Дії заради безпеки Європи" (SAFE), має на меті посилити обороноздатність Європейського Союзу і допомогти державам-членам заповнити критичні прогалини, а також здійснити спільні закупівлі оборонної продукції. [Читати далі](#)

■ Європарламент :

Майбутнє Спільної аграрної політики після 2027 року

10 вересня депутати Європейського парламенту 393 голосами (проти - 145, утрималися - 123) ухвалили позицію щодо майбутнього Спільної аграрної політики (САП) після 2027 року. Серед прийнятих заходів – спрощення Спільної аграрної політики в плані екологічних та соціальних цілей, впровадження інноваційних та цифрових рішень, таких як супутникова зйомка для інспекції сільськогосподарських угідь, інвестиції в модернізацію та розвиток інфраструктури для збереження води, а також податкові стимули для сприяння оновленню поколінь. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Нові правила для скорочення текстильних та харчових відходів

9 вересня депутати Європейського парламенту прийняли нові правила щодо скорочення текстильних та харчових відходів. Оновлене законодавство запровадить обов'язкові цілі щодо скорочення харчових відходів, які повинні бути досягнуті до 31 грудня 2030 року: 10% на етапі переробки та виробництва харчових продуктів і 30% на душу населення на етапі роздрібної торгівлі та споживання (ресторани, харчові послуги та домогосподарства). Крім того, виробники, які постачають текстиль в ЄС, повинні будуть взяти на себе витрати на його збір, сортування та переробку за допомогою нових систем відповідальності виробника, які повинні бути впроваджені кожною державою-членом протягом 30 місяців з моменту набрання чинності директивою. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Зміни до правил механізму коригування викидів вуглецю на кордонах

Le 10 septembre, les députés européens ont adopté les modifications apportées au Mécanisme d'Ajustement Carbone aux Frontières (MACF). Celles-ci sont un exemple d'efforts de simplification visant à réduire la charge administrative qui pèse sur les PME et les importateurs occasionnels dans le cadre du paquet de simplification dit Omnibus, présenté le 26 février dernier. Le nouveau seuil du MACF exempte la grande majorité (90 %) des importateurs de taxe (principalement des PME et des particuliers). [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Резолюція щодо спрощення правил єдиного ринку

11 вересня депутати Європейського парламенту ухвалили резолюцію, спрямовану на зміцнення єдиного ринку шляхом спрощення його правил. Її метою є зменшення адміністративного навантаження на 25% для всіх підприємств та на 35% для малих і середніх підприємств до 2029 року, забезпечення стандартизації з метою уникнення регуляторних розбіжностей, посилення підтримки малих і середніх підприємств та стартапів за допомогою цільових пільг, розвиток цифровізації та штучного інтелекту. [Читати далі](#)

Апеляція Австрії щодо регламенту про таксономію відхилена

10 вересня Суд Європейського Союзу (СЕС) відхилив апеляцію Австрії, яка вимагала скасування європейського регламенту про таксономію, покликаного спрямувати фінансові потоки на стійкі види діяльності з метою досягнення кліматичної нейтральності до 2050 року. У 2022 році Єврокомісія прийняла делеговане регулювання, яке включає певні види діяльності, пов'язані з ядерною енергією та видобутком газу, як такі, що сприяють пом'якшенню наслідків зміни клімату або адаптації до них. Австрія звинувачувала Єврокомісію в тому, що вона включила ядерну енергію та видобуток викопного газу до таксономії стійких інвестицій. [Читати далі](#)

■ ЄЦБ :

Рішення Ради керуючих ЄЦБ

11 вересня Рада керуючих Європейського центрального банку (ЄЦБ) вирішила залишити три ключові процентні ставки без змін. Наразі інфляція перебуває на рівні середньострокової цілі 2%. Водночас портфелі програми купівлі активів (APP) та програми екстреної купівлі в умовах пандемії (PEPP) скорочуються виваженими та передбачуваними темпами. А невизначеності зростають: державний борг Франції, зростання митних зборів, конфлікти по всьому світу, зміни в монетарній політиці США. [Читати далі](#)

■ ЄІБ :

17,5 мільярдів євро інвестицій в енергоефективність

11 вересня Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) повідомив, що виділить 17,5 мільярдів євро на підтримку підвищення енергоефективності малих та середніх підприємств Європи. Це зобов'язання, підтримане Європейською Комісією, має на меті стимулювати енергозбереження у понад 350 000 підприємств, щоб зменшити їхні рахунки за електроенергію та підвищити їхню стійкість та конкурентоспроможність. Очікується, що до 2027 року в рамках цієї ініціативи буде залучено понад 65 мільярдів євро інвестицій для підтримки енергозбереження малих і середніх підприємств (МСП). [Читати далі](#)

■ Європейські агенції :

Високі фінансові ризики в зоні євро

9 вересня Європейський орган з цінних паперів та ринків (ESMA), регулятор та контролюючий орган фінансових ринків Європейського Союзу, опублікував свій другий звіт з моніторингу ризиків у 2025 році. Протягом першого півріччя 2025 року ринки цінних паперів зазнали значної волатильності у зв'язку з посиленням глобальної невизначеності, зокрема через ескалацію торговельних конфліктів. Ризики для інвесторів також зросли на ринках криптоактивів, де напруженість підсилювалася політичними подіями у США та появою нових високоризикових бізнес-моделей. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Німеччина :

Rheinmetall купує активи в суднобудівній галузі

Виробник танків і бронемашин Rheinmetall оголосив 15 вересня про придбання військово-морської верфі Naval Vessels Lürssen (NVL), компанії, що належить сімейній групі Lürssen. [Читати далі](#)

■ Данія :

Данія обирає французько-італійську систему SAMP/T

12 вересня Данія вирішила інвестувати 58 мільярдів данських крон (7,76 мільярда євро) у нову систему протиповітряної оборони після російської атаки на Польщу з 9 на 10 вересня. Щодо систем дальнього радіусу дії, датчани віддали перевагу французько-італійській системі SAMP/T, розробленій MBDA та Thales, а не американській Patriot, з огляду на дипломатичну напруженість між двома країнами. [Читати далі](#)

■ Франція :

Себастьєн Лекорню, новий прем'єр-міністр

8 вересня, вперше в історії П'ятої республіки, прем'єр-міністр Франції Франсуа Байру отримав вотум недовіри в Національних зборах 364 голосами проти 194. Він подав прохання про відставку і відставку свого уряду главі держави 9 вересня. Того ж дня президент Еммануель Макрон оголосив про призначення колишнього міністра збройних сил Себастьєна Лекорню новим прем'єр-міністром. [Читати далі](#)

■ Польща :

Закриття кордону з білоруссю через безпекові причини

9 вересня прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск повідомив про закриття польського кордону з білоруссю. "З міркувань національної безпеки ми закриємо кордон з білоруссю, включаючи залізничні переходи, у зв'язку з маневрами "Запад", - заявив глава уряду, охарактеризувавши навчання як "агресивні". Російсько-білоруські військові навчання "Запад-2025" проходять з 12 по 16 вересня. [Читати далі](#)

■ Молдова :

У зверненні до Європарламенту Майя Санду попереджає про російську загрозу

10 вересня президентка Молдови Майя Санду виступила перед депутатами Європарламенту в Страсбурзі. У своїй промові вона наголосила на загрозах європейським демократіям та заявила, що майбутні парламентські вибори в Молдові 28 вересня будуть найважливішими в історії країни. Росія веде гібридну війну, зокрема, втручаючись у парламентські вибори в країні. Президентка підкреслила, що для Молдови вступ до Європейського Союзу - це не просто технократичний процес, "це перегони на випередження" в умовах російської загрози. Того ж дня депутати Європарламенту ухвалили резолюцію про "посилення стійкості Молдови в боротьбі з гібридними загрозами і зловмисним втручанням з російського боку". [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Норвегія :

Результати парламентських виборів у Норвегії

8 вересня Лейбористська партія та Партія зелених перемогли на парламентських виборах, набравши разом 32,9% голосів. Відразу за ними пройшла ультраправа Партія прогресу, яка набрала 23,8% голосів, що є її найкращим результатом з часу заснування в 1973 році. Чинний прем'єр-міністр Йонас Гар-Стьоре, ймовірно, буде обраний на другий термін, але його позиції будуть більш нестійкими. Його нова урядова коаліція, скоріш за все, буде спиратися на партії центру, соціалістів, а також на ультраліву партію "Червоні" та партію "Зелені", утворивши те, що деякі називають коаліцією "тутті фрутті". [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Україна :

Перший річний звіт по механізму Ukraine Facility

9 вересня Європейська комісія опублікувала свій перший щорічний звіт про механізм фінансової допомоги Україні Ukraine Facility. У цьому звіті висвітлений прогрес, досягнутий країною у виконанні програми реформ, передбаченої Планом для України. Ставши головним фінансовим важелем структурних реформ, цей механізм дозволяє Україні прискорити свій рух до вступу в Європейський Союз. У 2024 році майже чверть прийнятих заходів безпосередньо сприяли приведенню законодавства у відповідність до європейського, зокрема в таких сферах, як прозорість енергетичного ринку, боротьба з промисловим забрудненням, екологічна оцінка та регіональний розвиток. [Читати далі](#)

Звіт Європейського парламенту: надати пріоритет реформам

10 вересня був ухвалений звіт Комітету з питань закордонних справ Європейського парламенту. Євродепутати закликають уряд України продовжувати впровадження реформ та підтверджують прихильність Європейського Союзу до справедливого і тривалого миру. Вони також просять Європейську комісію відкрити діалог з метою якнайшвидшого просування кандидатури України на членство в Європейському Союзі. [Читати далі](#)

Візит президента Фінляндії Александра Стубба до Києва

Президент Фінляндії Александр Стубб відвідав Київ 11 та 12 вересня. Він провів переговори зі своїм українським колегою Володимиром Зеленським. Особливу увагу на переговорах було приділено мирному процесу та співпраці між Фінляндією та Україною. Вони також обговорили збиття російських безпілотників у польському повітряному просторі 10 вересня. [Читати далі](#)

■ Ватикан :

Вшанування трьох подвижників віри: історичні канонізації та перша беатифікація в Естонії

7 вересня Карло Акутіс на прізвисько "Божий гік" став першим міленіалом, канонізованим Папою Левом XIV. Будучи IT-спеціалістом, він до своєї смерті в 2006 році створив сайт, на якому перерахував 136 євхаристійних чудес. Того ж дня був канонізований П'єр Джорджо Фрассаті. Захисник бідних та завзятий альпініст, він був одним з перших противників фашизму, зокрема Муссоліні. Напередодні, 6 вересня, в Естонії кардинал Крістоф Шенборн беатифікував архиєпископа-єзуїта Едуарда Профітліха, мученика радянського режиму. Таким чином, він став першою людиною, зарахованою до лику блаженних у цій країні. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ ООН :

Нова угода між Іраном та Міжнародним агентством з атомної енергії

9 вересня Іран та Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) домовилися про "практичні заходи для відновлення перевірок в Ірані". Підписана в Каїрі головою МАГАТЕ Рафаелем Гроссі та міністром закордонних справ Ірану Аббасом Арагчі угода поклала край тримісячній невизначеності та спекуляціям щодо майбутнього співробітництва між Тегераном та компетентним органом в питань ядерної енергетики ООН. Подія відбулась трохи більше ніж за місяць до закінчення терміну дії Віденської угоди щодо іранської ядерної програми. [Читати далі](#)

■ НАТО :

У відповідь на порушення російськими безпілотниками повітряного простору, НАТО розпочинає операцію "Східний вартовий"

10 вересня польські військово-повітряні сили відкрили вогонь по "ворожих об'єктах" після того, як росія порушила їхній повітряний простір, що стало першим випадком для цієї країни НАТО з початку конфлікту в Україні. 19 безпілотників пролетіли над польською територією під час атаки на Україну. Ще одне проникнення відбулося в Румунії, яка також є членом НАТО. Як наслідок, 12 вересня Генеральний секретар НАТО Марк Рютте оголосив про початок операції "Східний вартовий" для посилення оборони трансатлантичного Альянсу на його східному фланзі за допомогою повітряних та наземних складових. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Дослідження/Звіти :

Стратегічний прогноз

9 вересня Європейська комісія представила стратегічний прогноз на 2025 рік, який містить розділ "Стійкість 2.0" – проактивний підхід, спрямований на забезпечення процвітання Європейського Союзу в період нестабільності, створення умов для попередження нових викликів та гарантування безпеки громадян та бізнесу. У звіті визначені сфери діяльності, в яких Європа може посилити свою стійкість: підвищення внутрішньої та зовнішньої безпеки за допомогою технологічного підходу, зміцнення довгострокової економічної стійкості з метою подолання потрясінь та підтримки зростання, використання можливостей технологій і досліджень для підтримки добробуту та цінностей, збереження демократії, свободи ЗМІ та соціальної згуртованості. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Звіт ОЕСР про освіту

9 вересня ОЕСР опублікувала звіт "Погляд на освіту", який зосереджується на вищій освіті. У звіті аналізуються освітні моделі, розбіжності у працевлаштуванні залежно від галузі навчання, рівень успішності, а також навички дорослих, які мають вищу освіту. Автори звіту звертають увагу на існуючі нерівності у доступі до вищої освіти. Крім того, незважаючи на загальне підвищення рівня освіти, навички дорослих у розумінні письмового тексту та математичних розрахунках у більшості країн ОЕСР у період з 2012 по 2023 роки залишилися на тому ж рівні або навіть погіршилися. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Більш активний діалог між національними парламентами

8 вересня Європейська комісія опублікувала свій щорічний звіт про взаємодію з національними парламентами. Він показує, що ширше коло законодавчих органів зараз бере участь в активному політичному діалозі, зокрема, їхній спільний внесок у стратегічну програму інституційного циклу на 2024-2029 роки, що здійснюється через Конференцію парламентських комітетів у справах Європейського Союзу (COSAC). [Читати далі](#)

■ Культура :

Європейські дні культурної спадщини

42-гі Європейські дні культурної спадщини, які відбудуться з 19 по 21 вересня, присвячені темі архітектурної спадщини. Цього року в центрі уваги – художні та технічні досягнення архітектури, які, незважаючи на зміну їхніх функцій та призначення, залишаються важливими орієнтирами місцевої, національної та європейської історії, а також колективної пам'яті. [Читати далі](#)

56-ий Фестиваль Оранжері в департаменті Со

До 12 жовтня на території Палацового комплексу департаменту Со проходитиме черговий Фестиваль Оранжері. Вірний своїм традиціям, захід пропонує еkleктичну програму, що поєднує класичну музику, джаз, сучасну творчість та гібридні мистецькі форми. Концерти проходять на кількох майданчиках, зокрема в Оранжереї, палацу та церкві в Со. [Читати далі](#)

Виставка "Leica - сторіччя фотографії" у Мадриді

На честь сторіччя появи першої портативної камери Leica Культурний центр Фернана Гомеса в Мадриді організовує виставку, яка триватиме до 11 січня 2026 року. 170 фотографій та оригінальна колекція фотоапаратів, представлені на виставці, розповідають історію розвитку сучасної фотографії. [Читати далі](#)

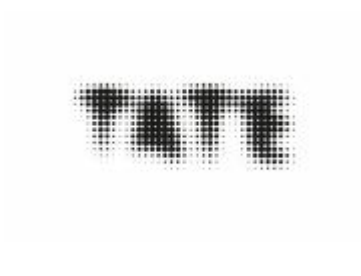
21-ша Ліонська бієнале танцю

21-ша Ліонська бієнале танцю триває в місті до 28 вересня, а в регіоні - до 17 жовтня. Метою бієнале є демонстрація сучасного танцю у всіх його формах. Цього року в центрі уваги - бразильська культура, на честь 200-річчя дипломатичних відносин між двома країнами. [Читати далі](#)

Грьоз у Парижі

З нагоди 300-річчя від дня народження Жана-Батіста Грьоза до 25 січня 2026 року в Малому палаці в Парижі буде відкрита виставка, присвячена його творчості. Виставка запрошує відвідувачів заново відкрити для себе творчість художника через призму центральної теми його живопису - дитинства. Відчувається емпатія, з якою художник ставить питання про місце дітей у суспільстві XVIII століття, їхнє майбутнє та отримання прав. Він віддзеркалює головні проблеми свого часу. [Читати далі](#)

Пікассо в Лондоні

До сторіччя картини "Три танцівниці Пікассо" лондонська галерея Tate Modern до 12 квітня 2026 року організовує виставку, на якій будуть представлені 45 творів художника з колекції галереї та європейських музеїв. [Читати далі](#)

Квіти від Сутіна до Шагала у Флоренції

Квіти Сутіна, Шагала та Пізіса експонуються в Колекції Роберто Казамонті у Флоренції до 1 листопада. Виставка цих трьох шедеврів є частиною ініціативи "Повернення майстрів XX століття". [Читати далі](#)

68-ий Фестиваль сучасної музики у Варшаві

68-ий Фестиваль сучасної музики "Варшавська осінь", одна з найвідоміших європейських музичних подій, триває до 28 вересня та присвячений цього року темі "Сяйво" - символу надії, оновлення та відкритості у нашому світі, сповненому великої невизначеності. Концерти відбудуться на різних майданчиках польської столиці, в тому числі у філармонії та кількох театрах. [Читати далі](#)

До 11 січня 2026 року в музеї Альбертіна у Відні проходить виставка "Готичне мистецтво". На ній представлені шедеври від символізму до експресіонізму, натхненні емоційною силою середньовічного мистецтва. Ця тематична виставка, що налічує близько 200 робіт, представляє твори великого числа митців. [Читати далі](#)

Стефан Ванфлетерен у Генті

Виставка фотографа Стефана Ванфлетерена в Художньому музеї Гента триватиме до 4 січня 2026 року. Його фотографії фіксують бурхливе море, гладке, як дзеркало, оманливо спокійне або бурхливе, як барабан пральної машини, а його роботи ведуть діалог з європейськими художниками, які захоплюються морем, такими як Гюстав Курбе, Джеймс Енсор та Віктор Гюго. [Читати далі](#)

■ Календар подій :

 16/09/2025

Рада з загальних питань (Брюссель)

 18/09/2025

Рада з питань довкілля (Брюссель)

 19/09/2025

Засідання Єврогрупи (Копенгаген)

 19-20/09/2025

Неформальне засідання міністрів економіки та фінансів (Копенгаген)

 22-23/09/2025

Рада з питань сільського господарства та рибальства (Брюссель)

Письмо n°1123

PDF

на русском -- Издание Вівторок, 16 вересня 2025

↓ я скачиваю

Письмо также доступно на следующих языках:

Редакційна команда Вісника:

Хелен Леві,

Кетрін Д'Анджело, Климент Рамей,

Марія Сковорська, Жан Педюрт

N° ISSN: 2729-6482:

Вопрос, предложение?

Связаться с нами!

info@robert-schuman.eu

Головний редактор :

Жюльєт Бахшмідт

Видавничий директор :

Паскаль Жоаннен

[Нажмите здесь, если это письмо отображается неправильно.](#)

**FONDATION ROBERT
SCHUMAN**

Бажаєте відписатися від розсилки? {LINK}